

Notitie / Memo

Haskoning Nederland B.V.
Water & Maritime

Aan: Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Van: Haskoning
Datum: 02 december 2025
Kopie: Haskoning
Ons kenmerk: 20251202 Eni L7-F Addendum
Classificatie: Projectgerelateerd
Gecontroleerd door Haskoning

Onderwerp: L7-F - Addendum bij de aanvraag omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit en de aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

1 Inleiding

Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland hebben Eni Energy Netherlands B.V. (hierna: Eni Energy) een aanvullende vraag gesteld over de effecten van het aantal helikoptervluchten en scheepvaartbewegingen buiten de kritische periode van de zeekoet (juli tot en met oktober). Naar aanleiding van deze aanvullende vraag levert Haskoning, namens Eni Energy, de navolgende toelichting aan.

2 Additionele mortaliteit

In de ecologische effectbeoordeling is buiten de kritische periode van de zeekoet voor de *base-case* uitgegaan van vier helikoptervluchten per week en één scheepsbeweging per twee weken. Eni Energy heeft aangegeven dat dit aantal vluchten een gemiddelde betreft. Deze frequentie leidt tot een (semi)permanente verstoring, wat resulteert in additioneel habitatverlies. Een variatie in het aantal vluchten (bijvoorbeeld 4, 6 of 8 per week) heeft in principe geen wezenlijke invloed op de omvang van het verstoringsoppervlak, aangezien dit (semi)permanente oppervlak gelijk blijft. De effecten hiervan zijn inzichtelijk gemaakt in de beoordeling.

Zeekoeten zijn beperkt in hun vliegvermogen en moeten extra energie verbruiken om zich te verwijderen van verstorende activiteiten, zoals transportbewegingen. Dit verhoogde energieverbruik leidt tot fitnessverlies, wat op populatieniveau kan resulteren in additionele mortaliteit. De relatie tussen fitnessverlies en mortaliteit is eerder onderzocht in KEC 4.0 (Bradbury-methode) en recentelijk geactualiseerd in KEC 5.0 (Soudijn et al., 2025). Deze studies, die zich primair richten op de afname van geschikt leefgebied door grootschalige aanleg van windparken, vormen een relatief nieuw onderzoeksveld. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van literatuur zijn de resultaten van Soudijn en collega's (2025) geëxtrapoleerd naar het onderhavige project. Op basis van deze studie wordt aangenomen dat circa 5% mortaliteit bij zeekoeten kan worden toegeschreven aan fitnessverlies. Dit percentage wordt als uitgangspunt gehanteerd en is in de onderstaande beoordeling nader uitgewerkt.

2.1 Platform L7-F

In de ecologische effectbeoordeling is de afname van geschikt leefgebied door de plaatsing van het platform, op basis van de 1000 m bufferzone in Krijgsveld et al. (2022), vastgesteld op 3,14 km². Uitgaande van de dichtheidskaarten van vogels op de Noordzee (Van Donk et al., 2024), is de dichtheid van zeekoeten in het Friese Front circa 50 ind/km². De additionele mortaliteit is daarmee als volgt te berekenen:

$$\text{Additionele mortaliteit platform L7 - F} = 50 \cdot 3,14 \cdot 5\% = 8 \text{ zeekoeten}$$

2.1.1 Platformen in cumulatie

Het totale oppervlak van het Natura 2000-gebied Friese Front bedraagt ca. 2.882 km². Binnen het Natura 2000-gebied zijn 13 bestaande productieplatforms aanwezig. De plaatsing van het L7-F platform brengt het totaal daarmee op 14 platformen. Zoals gekwantificeerd in paragraaf 2.1, is de afname van geschikt leefgebied door een platform vast te stellen op 3,14 km². In cumulatie met de andere platformen komt dit neer op 43,96 km² (1,46% van het Natura 2000-gebied Friese Front). Uitgaande van de dichtheidskaarten van vogels op de Noordzee (Van Donk et al., 2024), is de dichtheid van zeekoeten in het Friese Front circa 50 ind/km². De additionele mortaliteit is daarmee als volgt te berekenen:

$$\text{Additionele mortaliteit platformen (cumulatief)} = 50 \cdot 43,96 \cdot 5\% = 110 \text{ zeekoeten}$$

2.2 Helikopterbewegingen

De verstoring door een enkele helikoptervlucht omvat een gebied rondom het platform met een straal van 1.700 meter (9 km²). Daarnaast moet rekening worden gehouden met het feit dat de helikopter zich tijdens de landing en het opstijgen tijdelijk buiten deze verstoringcontour zal bevinden, voordat kruishoogte wordt bereikt. Dit veroorzaakt een extra verstoring van circa 2,5 km², waardoor het totale verstoringsoppervlak uitkomt op ongeveer 11,5 km².

Omdat wordt uitgegaan van gemiddeld vier helikoptervluchten per week buiten de kritische periode, geldt dat deze frequentie leidt tot een (semi)permanente verstoring, wat resulteert in een oppervlakteverlies van 11,5 km². Op basis van dichtheidskaarten van zeevogels op de Noordzee (Van Donk et al., 2024) bedraagt de gemiddelde dichtheid van zeekoeten buiten de kritische periode circa 25 individuen per km². De additionele mortaliteit wordt op basis hiervan als volgt berekend:

$$\text{Additionele mortaliteit helikopterbewegingen} = 25 \cdot 11,5 \cdot 5\% = 14 \text{ zeekoeten}$$

Deze berekening is uitsluitend uitgevoerd voor de helikopterbewegingen die zijn toegeschreven aan het L7-F platform van Eni Energy. Aangenomen mag worden dat ook andere platformen helikoptervluchten uitvoeren, maar gegevens over frequentie, routes en intensiteit van dergelijke bewegingen bij andere projecten zijn niet beschikbaar. Dit betekent dat het niet mogelijk is de cumulatieve effecten van helikopterverkeer op soortniveau volledig vast te stellen binnen deze beoordeling.

2.3 Scheepvaartbewegingen

Voor scheepvaartbewegingen wordt geen (semi-)permanent oppervlakteverlies verwacht. Bij een frequentie van één scheepsbeweging per twee weken is de verstoring niet zodanig herhaaldelijk dat deze leidt tot een structurele afname van geschikt leefgebied. Om die reden is een berekening van additionele mortaliteit als gevolg van afname van geschikt leefgebied niet passend.

3 Conclusie

Bij het beoordelen van effecten op zeekoeten is het van belang te erkennen dat er op de Noordzee meerdere activiteiten plaatsvinden die cumulatie kunnen veroorzaken. Deze activiteiten zijn in de huidige berekening niet meegenomen. Voor zover dat al mogelijk zou zijn, is het niet redelijk om van Eni Energy te verwachten gegevens voor de gehele Noordzee in kaart te brengen.

De effecten van het onderhavige project zijn zo goed mogelijk inzichtelijk gemaakt. Voor de platformen binnen het Natura 2000-gebied Friese Front is bovendien een cumulatieve beoordeling uitgevoerd. Deze analyse vormt de basis voor de beoordeling aan de hand van de staat van instandhouding.

De Gunstige Referentiewaarde van de zeekoet staat op 88.000 zeekoeten. Het gemiddeld aantal vogels in de periode 2014/15 - 2019/20 (seizoensgemiddelde) is 128.000 (Sovon, 2024). Ook op regionaal niveau laat de soort een positieve ontwikkeling zien. Recente trendanalyses van het CBS (2025) tonen aan dat het aantal zeekoeten in het Friese Front in de periode 2014–2023 duidelijk is toegenomen. Deze conclusie is gebaseerd op gestandaardiseerde zeevogelmonitoring en aanvullende tellingen, die beide een significant positieve trend bevestigen. Het is aannemelijk dat de additionele mortaliteit door dit project niet leidt tot een aantasting van de staat van instandhouding van de zeekoet. De GRW zal niet onder de 88.000 individuen komen door dit initiatief. Zoals hierboven beschreven, zijn de effecten van de aanwezigheid van het platform wel in cumulatie beschouwd met de bestaande platformen binnen het Natura 2000-gebied Friese Front.

4 Referenties

- CBS. (2025, February 22). *Beoordeling zeevogeltrends op het Friese Front en de Bruine Bank* [Webpagina]. Centraal Bureau voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2025/beoordeling-zeevogeltrends-op-het-friese-front-en-de-bruine-bank>
- Krijgsveld, K., Klaassen, B., & Van der Winden, J. (2022). *Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoringsevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 2 Soortbesprekingen*. Uitgave Vogelbescherming Nederland.
- Soudijn, F. H., Hin, V., Melis, E., Chen, C., van Donk, S., Benden, D., & Poot, M. J. M. (2025). *Population level effects of displacement of marine birds due to offshore wind energy developments, KEC 5*. <https://research.wur.nl/en/publications/population-level-effects-of-displacement-of-marine-birds-due-to-o>
- Sovon. (2024). *A199 Zeekoet niet-broedvogel (Bouwsteen)*.
- Van Donk, S., Van Bemmelen, R., Chen, C., Tulp, I., & Melis, E. (2024). *Seabird maps of the North Sea: A short description of methodology*. Wageningen Marine Research. <https://doi.org/10.18174/657263>